

Uchwała Nr XXXIV/220/09
Rady Gminy Grodzisko Dolne
z dnia 30 marca 2009r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 6 i art. 7 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity - Dz.U. z 2001 roku nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz § 10 ust. 2 pkt 2b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. nr 38, poz 220 z późn. zm.).

Rada Gminy Grodzisko Dolne
uchwała co następuje

§ 1

Zatwierdza Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Grodzisko Dolne.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Jerzy Gdański
Jerzy Gdański

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GRODZISKO DOLNE

na lata 2009 - 2015

Gmina Grodzisko Dolne

Spis treści

- 1. Charakterystyka miejscowości oraz planowanych kierunków rozwoju**
- 2. Inwentaryzacja zasobów służąca ujęciu stanu rzeczywistego**
- 3. Ocena słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń**
- 4. Plan Odnowy Miejscowości na lata 2009-2015, opis zadań**

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

1. Charakterystyka miejscowości oraz planowanych kierunków rozwoju

Gmina Grodzisko Dolne położona jest w południowo-wschodniej Polsce w województwie podkarpackim. Należy do powiatu leżajskiego, który składa się z pięciu gmin. Poza Grodziskiem Dolnym są to: gmina miejska Leżajsk, gmina miejsko-wiejska Nowa Sarzyna oraz gminy wiejskie: Kuryłówka i Leżajsk.

Gmina Grodzisko Dolne sąsiaduje z Gminą Leżajsk (gmina wiejska) od północy, powiatem łańcuckim z Gminą Żołynia od zachodu, Gminą Białobrzegi od południowo-zachodu oraz powiatem przeworskim (Gmina Tryńcza) od południowo-wschodu.

Na terenie Gminy Grodzisko Dolne wyodrębniono 10 sołectw: **Grodzisko Dolne i Grodzisko** (położone w centralnej części gminy), Grodzisko Górne, Grodzisko Nowe, Wólka Grodziska, Chodaczów, Laszczyny, Opaleniska, Podlesie, Zmysłówka.

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

Geograficznie Gmina leży w obrębie makroregionu Kotliny Sandomierskiej, w ramach którego wyróżnia się trzy mezoregiony: Płaskowyż Kolbuszowski, Płaskowyż Tarnogrodzki oraz Dolinę Dolnego Sanu. Wschodnia część Gminy leży w Dolinie Dolnego Sanu i posiada krajobraz naturalnych terenów zalewowych. Zachodnia część znajduje się na Płaskowyżu Kolbuszowskim, który ma krajobraz równinny o charakterze denudacyjno – peryglacyjnym, posiadającym specyficzny pagórkowaty krajobraz pochodzenia polodowcowego. Samo Grodzisko Dolne leży w pradolinie wytworzonej przez spływające wody lodowców.

Wieś Grodzisko Dolne tworzy jednolity ciąg zabudowań wraz z miejscowościami Grodzisko Górne i Wólka Grodziska (powierzchnia miejscowości Grodzisko Dolne wynosi około 2310 hektarów). Zabudowania wsi położone są po obu stronach drogi powiatowej relacji Giedlarowa – Laszczyzny w dolinie potoku Leszczyńka. Na terenie wsi Grodzisko Dolne znajduje się Zespół Szkół im. Jana Pawła II obejmujący Przedszkole Samorządowe, Szkołę Podstawową i Gimnazjum, Gminny Ośrodek Kultury, Kościół Parafialny p.w. Świętej Barbary, Remiza OSP „Miasteczko”, Remiza OSP Grodzisko Dolne, Urząd Gminy, Biblioteka, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Kompleks Sportowy „ORLIK”, zbiornik wodny „Czyste”, NZOZ „Centrum Zdrowia”, NZOZ „Zdrowie”, apteka, stacja paliw, Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”, Zakład Gospodarki Komunalnej, Bank Spółdzielczy. Przez centrum wsi w sąsiedztwie wymienionych instytucji przebiega droga powiatowa. Na terenie sołectwa znajduje się również rozbudowana sieć dróg lokalnych, z których większość jest utwardzona i posiada nawierzchnię asfaltową (część dróg wymaga gruntownego remontu).

Głównymi źródłami utrzymania mieszkańców jest praca w zakładach produkcyjnych i usługowych oraz prowadzenie gospodarstw rolnych nastawionych na produkcję warzyw i uprawę zbóż. Część mieszkańców znajduje zatrudnienie w placówkach handlowych, zakładach produkcyjno – usługowych oraz oświacie. Mieszkańcy czerpią również dochody z różnego typu świadczeń socjalnych jak renty, emerytury czy zasiłki dla bezrobotnych.

Miejscowość Grodzisko Dolne składa się z dwóch sołectw: Grodzisko Dolne i Grodzisko.

Historia powstania

Odmienne warunki topograficzno – geograficzne, dominująca wyżyna, przez środek której biegnie dolina z „Grodziskim Potokiem” w środku, który ma swoje źródło na terenie Gminy i prawie na jej terenie się kończy – sprawiły, że powstała wieś o rozmiarach niespotykanych w najbliższej okolicy. Ponadto Grodzisko różni się od wsi sąsiednich swym kształtem osiedla. Jedno spojrzenie na mapę o podziałce 1: 100 000 wystarczy aby spostrzec, że podczas gdy sąsiednie wsie – Gwizdów, Zmysłówka, Opaleniska, Budy Łańcuckie, Wesoła, Laszczyny, Chodaczów, Tryńcza, Głogowiec i Dębno – mają charakter osiedli wielodrożnych, bądź przysiółkowych, to Grodzisko ma charakter wybitnie wsi łańcuchowej. Świadczą o tym widoczne z mapy charakterystyczne, dla takiego typu wsi drogi, prostopadłe do drogi głównej, układające się w kształt żył liści wiązu. W kierunku wschodnim takiego typu wsi już się nie spotyka.

Za czasów Polski Piastów Grodzisko było osadą graniczną. Tędy np. przebiegała granica Polski Chrobrego. Tutaj też na niezalesionym pierwotnie obszarze lessowym na linii Łańcut – Jarosław- Przemyśl, będącym terenem najstarszego osadnictwa, była brama dla stepowców ze wschodu, która z racji swego przeznaczenia musiała być sztucznie umocniona. Stąd pochodzi nazwa tej wsi. Grodzisko było osadą grodową. Świadczy o tym sama nazwa „Grodzisko”. wieku. Ksiądz Wojciech Michna, wikariusz w Grodzisku w latach 1852-1855, w swoim Pamiętniku historycznym za lata 1854 – 1856 tak mówi o Grodzisku:

„ ...Nazwa „ Grodzisko „ była zwyczajną w Polsce, oznaczała miejsce obronne, dwór pański, umocniony przeciw napadom...Ta nazwa należy się naszemu siólu, gdyż położenie jego naturalnie daje mu obronę. Środek doliny na całą długość przeżyna rzeczka, nad doliną piętrzą się górki lesiste, na nich leży sióło do 800 osad liczące, a niedaleko sióła Wisłok tak, że tylko do Leżajaska i Żołyni jest sucha granica. Przy obwarowanemu Leżajsku miało Grodzisko znaczenie strategiczne....”

Pierwsze wiadomości źródłowe o Grodzisku pochodzą z końca XIV wieku. Według dociekań archeologów i historyków w średniowieczu, jak wskazuje sama nazwa miejscowości, w Grodzisku istniał gród warowny. Zbudowano go na wzniesieniu (w pobliżu obecnego Urzędu Gminy), z trzech stron był otoczony naturalnymi jarami, a od zaplecza północnego – kilkoma wałami. Gród został rozpoznany w 1881 roku przez archeologa T. Ziemięckiego z Krakowa. W jego

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

miejscu w czasach późniejszych istniał dwór. Ruiny dworu podziwiał jeszcze w połowie XIX wieku – ówczesny wikary z Grodziska – ksiądz Wojciech Michna.

Miejscowa tradycja głosi, że Grodzisko zostało założone przez Bolesława Chrobrego, który osadził w nim swoich wojów. Grodzisko (Dolne) wchodziło w skład dóbr przeworsko – jarosławskich. Dobra te w XIV wieku były w posiadaniu możnego rodu Leliwitów- Tarnowskich – Jarosławskich. W 1521 roku po bezpotomnej śmierci Hieronima, dziedzica Jarosławia i Przeworska włości przejął Leliwita- Jan hrabia na Tarnowie żonaty z Zofią Odrowążówną. Następnie weszły w skład posiadłości Aleksandra Konstantego Ostrogskiego. Po śmierci Ostrogskiego posiadłość przypadła jego córce Zofii, zamężnej za Stanisławem Lubomirskim wojewodą krakowskim, dziedzicem rozległych dóbr (m. in. Łąncuta). W wyniku podziałów rodzinnych jego spadkobierców, Grodzisko należało do linii Lubomirskich – dziedziców klucza przeworskiego. Ostatnim właścicielem z tego rodu był Marcin Lubomirski „ksiązę bandyta”, „ostawiony hulaka i awanturnik”, konfederat barski, który około 1779 roku wyzbył się Grodziska na rzecz Macieja Aleksandra Borzęckiego. W 1787 roku posiadłość należała już do Michała Drohojowskiego. Następnie było w posiadaniu rodziny Kollermanów. Na przełomie XIX i XX wieku właścicielką Grodziska Dolnego, Miasteczka, Grodziska Górnego była baronowa Domicela Branhidy, natomiast Wólka Grodziska wchodziła w skład ordynacji Potockich z Łąncuta. Później folwarki zostały rozparcelowane. Do 1945 roku przetrwał jedynie folwark w Grodzisku Dolnym, który należał do Ireny i Zygmunta Lityńskich. Grodzisko było dużą, stale rozwijającą się osadą. Pod koniec XVI wieku powstała Wólka Grodziska, na początku wieku XVIII pojawia się nazwa Miasteczko, które około 1740 roku uzyskało prawa miejskie. Pod koniec XVIII wieku wyodrębniło się Grodzisko Górne, a następnie powstały przysiółki: Krzaki, Podlesie, Zagrody, Chałupki, Zarowie. W miejscu tego ostatniego wykształciło się z czasem Grodzisko Nowe. Podział Wielkiego Grodziska usankcjonowały władze austriackie w 1786 roku, kiedy to podzielono go na cztery gromady Grodzisko Dolne, Miasto, Grodzisko Górne, Wólkę Grodziską. W 1930 roku włączono Miasteczko do Grodziska Dolnego. Miasteczko rozplanowano wokół rynku i było ono zamieszkałe głównie przez Żydów, którzy mieli tutaj swój dom modlitw. Po II Wojnie Światowej większość domów żydowskich została rozebrana. W ich miejscu, a także wewnątrz rynku wybudowano nowe budynki. Obecnie rozplanowanie Miasteczka jest nieczytelne w terenie. Prawa miejskie zostały odebrane po 1918 roku. Grodzisko było ważnym ośrodkiem

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

gospodarczym. W 1613 roku uzyskało prawo do odbywania dwóch targów. W 1664 roku Sebastian Lubomirski zatwierdził statut cechu tkackiego, który liczył 40 członków z cechmistrzem na czele. Mieszkańcy byli znani z prężnej działalności społecznej. W 1910 roku powstała orkiestra włościańska. Działały tutaj liczne organizacje społeczne. Aktywną działalność prowadzili ludowcy. W dniach 22-27.06.1933 roku miała miejsce tzw. "rewolucja grodziska", podczas której zginęło 2 policjantów i 6 osób cywilnych. Po spacyfikowaniu Grodziska z rozkazu ówczesnych władz aresztowano około 500 osób, z których 37 otrzymało wyroki sądowe. Obecnie Grodzisko znane jest najbardziej z organizowanych imprez cyklicznych: „Dni Grodziska” (połączone z odpustem św. Anny) oraz Parady Straży Grobowych – tzw. Turków.

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

Dane demograficzne

Według stanu na dzień 31 grudnia 2008r. Liczba mieszkańców Grodziska Dolnego wynosiła 2 303 osoby, w tym 1125 kobiet i 1178 mężczyzn, co stanowi 27,79% ogólnej liczby mieszkańców gminy.

Struktura mieszkańców Grodziska Dolnego oraz Gminy Grodzisko Dolne wg płci, wieku, miejsca zamieszkania (stan na 31.12.2008r.)

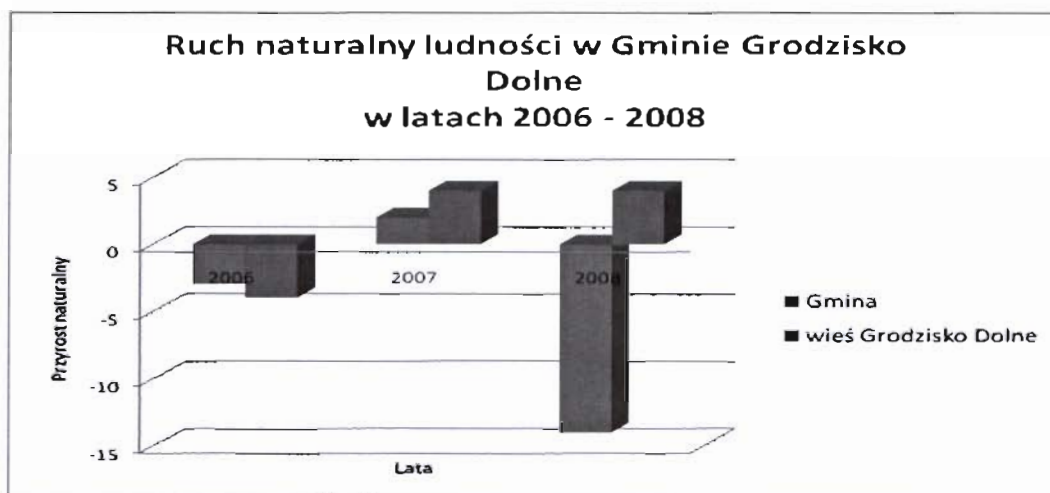
	Liczba mieszkańców ogółem	Wiek przedprodukcyjny		Wiek produkcyjny		Wiek poprodukcyjny	
		M	K	M	K	M	K
Gmina	8 287	913	901	2 729	2 343	481	920
Grodzisko Dolne	2 303	265	225	783	673	130	227

W miejscowości Grodzisko Dolne w porównaniu do lat ubiegłych przyrost naturalny wykazuje tendencje spadkową, obserwowaną również w skali całego kraju. Słabszy przyrost naturalny wynika przede wszystkim z nasilającego się odpływu mieszkańców, zwłaszcza ludzi młodych, w tym kobiet w okresie rozrodczym.

Ruch naturalny ludności w Gminie Grodzisko Dolne w latach 2006 – 2008

Gmina/ Grodzisko Górne	Lata	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba urodzeń			Liczba zgonów			Przyrost naturalny
			ogółem	K	M	ogółem	K	M	
Gmina	2006	8 343	89	44	45	92	39	53	-3
Grodzisko Dolne	2006	2 298	22	12	10	26	11	15	-4
Gmina	2007	8 309	84	41	43	82	42	40	+2
Grodzisko Dolne	2007	2 300	29	13	16	25	13	12	+4
Gmina	2008	8 287	78	40	38	92	49	43	-14
Grodzisko Dolne	2008	2 303	28	15	13	24	13	11	+4

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

Struktura bezrobocia

Struktura bezrobocia w Gminie Grodzisko Dolne i na terenie wsi Grodzisko Dolne, wg stanu na 31 grudnia 2008 roku.

Wyszczególnienie		Gmina		Wieś Grodzisko Dolne	
		Liczba bezrobotnych		Liczba bezrobotnych	
		ogółem	kobiet	ogółem	kobiet
Wiek (w latach)	15-17 lat	0	0	0	0
	18-24	94	46	29	19
	25-34	128	80	36	24
	35-44	77	44	18	12
	45-54	57	25	16	10
	55-59	16	3	5	0
	60-64	0	xxxxx	xxxx	xxxxx
Wykształcenie	wyższe	32	23	12	9
	poli. i śr. zaw.	89	53	21	16
	śr. ogólne.	45	31	18	14
	zasad. zawod.	123	52	26	12
	gimnazj. i poniżej	83	39	27	14
Staż pracy ogółem	do 1 roku	177	88	20	14
	1 do 5 lat	101	48	20	10
	5 do 10	53	22	13	10
	10 do 20	54	32	13	5
	20-30	14	2	2	0
	30 lat i więcej	0	0	0	0
	bez stażu	207	105	36	26
Ogółem		372	198	104	65

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

Szkoła

W centrum wsi Grodzisko Dolne przy drodze powiatowej znajduje się Zespół Szkół im. Jana Pawła II. Mieści się tu Przedszkole Samorządowe, Szkoła Podstawowa i Gimnazjum, do której łącznie uczęszcza 410 osób, w tym 361 uczniów (dane z roku szk. 2008/09).

Kompleks sportowy „Orlik” przy zespole szkół w Grodzisku Dolnym

W szkole znajduje się sala gimnastyczna, siłownia i pracownia komputerowa. Szkoła prowadzi świetlicę i stołówkę szkolną. W roku 2004 została dokonana wymiana stolarki okiennej w Zespole Szkół., w roku 2005 ogrodzono plac zabaw, dokonano wymiany drzwi w klasopracowniach, zamontowano poręcze przy schodach na klatce schodowej.

Zespół Szkół podejmuje działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów. W 2008 roku brał udział w rządowym programie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Aktywizacja jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych” w projekcie pod tytułem „Umiem, mogę, potrafię”.

Także w 2008 roku w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał Ludzki” (priorytet IX) przystąpiono do projektu „Radosne przedszkole”.

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

W roku 2007 w ramach Programu: „Osoby niepełnosprawne w służbie publicznej” oraz „Monitoring wizyjny w szkołach i placówkach” zainstalowano kompleksowy system monitoringu wizyjnego w najbardziej newralgicznych punktach szkoły oraz na zewnątrz budynku, w tym monitoring placu zabaw i boiska szkolnego.

W roku 2006 wymieniony został dach i przeprowadzona termomodernizacja budynku szkoły podstawowej.

15 grudnia 2008 roku na terenie Zespołu Szkół został oddany do użytku kompleks sportowy „ORLIK” z 2 boiskami ze sztuczną nawierzchnią.

Ośrodek Kultury

W centrum wsi, w tzw. Miasteczku znajduje się Ośrodek Kultury – miejsce, w którym kwitnie życie kulturalne mieszkańców Grodziska Dolnego. Obecny budynek Ośrodka Kultury to murowana budowla o dwóch kondygnacjach nadziemnych z dachem płaskim (stropodach). Na parterze mieści się sala widowiskowa ze sceną, dwie ubikacje, dwa hole. Natomiast na piętrze znajdują się trzy pomieszczenia biurowe i świetlica. Budynek ogrzewany jest energią gazową (kotłownia znajduje się w piwnicy). Ściany zewnętrzne bez uszkodzeń za wyjątkiem ściany oporowej przy wejściu do kotłowni. Szerokość schodów wewnętrznych nie spełnia obowiązujących przepisów.

Pod patronatem Ośrodka Kultury w Grodzisku Dolnym działają zespoły folklorystyczne, muzyczne i młodzież zorganizowana w kołach zainteresowań oraz indywidualni twórcy ludowi i rękodzielnicy.

Spośród zespołów ludowych wymienić należy: Zespół Regionalny i Kapelę Ludową „Grodziszczoki” oraz Zespół Śpiewaczo-Obrzędowy „Leszczynka”.

Zespoły te powstały wraz z rozpoczęciem działalności kulturalnej przez tutejszy Ośrodek Kultury i w chwili obecnej posiadają już bogatą historię i znaczące osiągnięcia.

Zespół Regionalny „Grodziszczoki” kultywuje z pietyzmem dawne obrzędy i zwyczaje grodziskie, tutejszą gwarę, stroje, pieśni i przyśpiewki doroczne i okolicznościowe. Na bazie tych wartości ludowych powstały scenariusze widowisk obrzędowych („Herody”, „Raj”, „Szczodroki”, „Kolędnicy z kozą”, „Lamenty”, „Miodobranie”, „Wesele Grodziskie”, „Śniadanie wielkanocne”), które wielokrotnie prezentowane na przeglądach i konkursach wojewódzkich i ogólnopolskich przyniosły zespołowi zasłużoną sławę i uznanie.

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

Jedną z najważniejszych nagród, którą może się pochwalić ten zespół jest Nagroda im. Oskara Kolberga przyznana w uznaniu zasług dla kultury ludowej oraz Medal im. Franciszka Kotuli i odznaczenie „Zasłużony dla Kultury Ludowej Województwa Podkarpackiego. Dużym osiągnięciem dla zespołu jest także udział w zagranicznych tournée po Francji, Finlandii, Niemczech, Ukrainie i USA.

Zespół w tym roku obchodzić będzie 35-lecie swego istnienia.

Zespół Ludowy „Grodziszczoki”

Kapela Ludowa ma za sobą ponad 40 lat muzykowania – na bazie autentycznej muzyki ludowej i towarzyszących jej pieśni i przyśpiewek z Grodziska i okolic. Autentyczny, żywy oraz bogaty w dawne tradycje repertuar stanowi o jej licznych osiągnięciach i sukcesach na koncertach i przeglądach.

Wysoki poziom muzyczny i sympatia publiczności na koncertach przyniosły kapeli wiele nagród i wyróżnień oraz kilkakrotne zaproszenia na gościnne wyjazdy za granicę, m.in. do Niemiec, Słowacji, Francji, Finlandii, na Ukrainę oraz 2-krotnie do USA.

Kapela była kilkakrotnie nagradzana na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu. W 1992r. kapela otrzymała „Basztę” – Nagrodę Główną

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

Ogólnopolskiego Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym n/Wisłą a kilkakrotnie była laureatem tego festiwalu.

Za całokształt swej dotychczasowej działalności i zasługi dla kultury ludowej kapela otrzymała najwyższą w tej dziedzinie Nagrodę im. Oskara Kolberga.

W składzie kapeli gra cymbalista – Edward Markocki, jeden z najlepszych cymbalistów w Polsce, laureat wielu przeglądów i konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych – Zdobywca „Złotej Trombity” w roku 2003 na I Międzynarodowym Przeglądzie Instrumentalistów Ludowych w Żywcu.

Ośrodek Kultury poczynił starania, aby tę unikalną umiejętność przekazywać młodszemu pokoleniu, jednak z braku odpowiednich warunków lokalowych pan Markocki musi prowadzić naukę gry na cymbałach u siebie w domu, z czego sam nauczyciel nie jest do końca zadowolony.

Kapela Ludowa „Grodziszczoki”

Zarówno Zespół Regionalny „Grodziszczoki” jak i Kapela Ludowa borykają się z poważnymi problemami dotyczącymi wyposażenia ich członków w nowe grodziskie stroje ludowe. Aktualnie posiadane stroje są mocno przestarzałe, zużyte i stanowią często własność poszczególnych członków zespołu. Krzewienie lokalnej kultury i tradycji wymaga nie tylko zdolności artystycznych członków zespołu, ale także

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

odpowiedniego wyposażenia i ubioru. W celu zapewnienia właściwego funkcjonowania zarówno zespołu jak i kapeli, przyciągnięcia także nowych członków konieczny jest zakup 20 strojów dla mężczyzn i 20 strojów dla kobiet, które stanowiąc będą własność Ośrodka Kultury. Gwarantować to będzie ciągłość funkcjonowania zespołu i kapeli w oparciu o jednolite i niezmiennie tradycyjne stroje ludowe.

W skład stroju męskiego grodziskiego wchodzi:

- sukmana grodziska, koszula, spodnie, czapka, buty.

Koszt zakupu 1 pełnego stroju męskiego to 1 213,60 zł.

Koszt zakupu 20 strojów nowych to 24.272 zł.

W skład stroju damskiego grodziskiego wchodzi:

- gorset, spódnica, bluzka, zapaska, buty.

Koszt zakupu 1 pełnego stroju damskiego 1 817 zł.

Koszt zakupu 20 strojów nowych to 36.340 zł.

Zespół Śpiewaczo-Obrzędowy „Leszczyńska” podobnie jak powyższe zespoły bierze udział w imprezach różnego szczebla utrwalając na scenie dawne, odchodzące już dziś w zapomnienie obrzędy Ziemi Grodziskiej.

Zespół „Leszczyńska” przejawia również szczególną dbałość o zachowanie tradycji kulinarnych swych przodków poprzez promowanie oryginalnych starych potraw i wypieków pochodzących z tego regionu.

Zespół uczestniczy w przeglądach kulinarnych, gdzie prezentuje potrawy regionalne. Jest laureatem „Złotej Perły” – nagrody przyznawanej w ogólnopolskim konkursie „Nasze kulinarne dziedzictwo”.

Zespołem z wieloletnimi tradycjami jest również grodziska Orkiestra Dęta. Orkiestra powstała w roku 1910 i początkowo występowała pod nazwą Orkiestra Włociańska. W chwili obecnej Orkiestra stale uświetnia swą obecnością większość uroczystości państwowych, koncertuje podczas uroczystych świąt kościelnych oraz imprez o charakterze gminnym, powiatowym, regionalnym i ogólnopolskim. Posiada bogaty repertuar pieśni na różne okazje, który ciągle doskonali dając tym samym przykład, że muzyka podąża stale z duchem czasu i oczekiwaniami słuchaczy.

W roku 2005 z okazji Jubileuszu 95-lecia PZChiO Oddział w Rzeszowie odznaczył Orkiestrę Dętą Złotą Odznaką Honorową za szczególną działalność organizacyjną i artystyczną w społecznym ruchu muzycznym. U boku orkiestry istnieje sekcja

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

młodzieżowa, która nie może się w pełni kształcić muzycznie, gdyż brakuje odpowiedniego akustycznego pomieszczenia przeznaczonego na próby sekcyjne i lekcje indywidualne.

Aktualnie orkiestra ma poważne problemy z wyposażeniem. Aby kontynuować działalność niezbędny jest zakup instrumentów i strojów. Obecnie używane instrumenty są praktycznie wyeksploatowane i w większości są własnością prywatnych osób. Zły stan techniczny instrumentów generuje dodatkowe koszty związane z różnego typu naprawami. Używanie wyeksploatowanego sprzętu przekłada się na niższą jakość muzyki. Z uwagi na wysokie koszty związane z zakupem nowego sprzętu, w chwili obecnej ani poszczególnych członków orkiestry, jaki i samego Ośrodka Kultury nie stać na jego zakupienie ze środków własnych. Innym problemem orkiestry jest brak jednolitych tradycyjnych strojów. Obecnie członkowie orkiestry zmuszeni są do pożyczania reprezentacyjnych mundurów od lokalnych zastępów strażackich. Sytuacja ta odbija się negatywnie nie tylko na jakości muzyki, ale także powoduje że brak jest chętnych do wstępowania w jej szeregi, a co gorsze wykruszania się obecnych członków. Stanowi to duży problem „w przededniu” przygotowań do obchodów setnej rocznicy działalności orkiestry w 2010 roku. Rozwiązaniem tych problemów jest szeroka akcja polegająca na tzw. powrocie do korzeni, czyli powrocie do Orkiestry Włociańskiej i krzewieniu lokalnych tradycji związanych z jej funkcjonowaniem. Realizacja tego przedsięwzięcia polegać będzie głównie na pozyskaniu środków pieniężnych na sfinansowanie zakupu profesjonalnych instrumentów muzycznych oraz jednolitych strojów ludowych odzwierciedlających lokalną kulturę. Planowane przedsięwzięcie polegać będzie na zakupie instrumentów następujących instrumentów muzycznych (łącznie koszt to wydatek rzędu 175.500 zł):

Lp	Instrument	Ilość szt.
1	Klarnet Yamacha	7
2	Flet Yamacha	1
3	Trąbka Yamacha	10
4	Puzon Yamacha	4
5	Saksofon Tenorowy Yamacha	3
6	Saksofon altowy Yamacha	1
7	Sakshorn tenrowy Amati	3
8	Suzafon	2

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

oraz zakupie/uszyciu tradycyjnych strojów ludowych dla 35 członków orkiestry. Na ten strój składać się będzie sukmana, koszula, spodnie, czapka i buty.

Koszt 1 pełnego stroju dla członka orkiestry dętej to 1 213,60 zł co łącznie daje kwotę 42.476 zł.

Powyższe zakupy są niezbędne do odrodzenia się orkiestry i kultywowania lokalnej kultury i tradycji muzycznych. Będzie to też dodatkowy bodziec do wstępowania do orkiestry nowych członków, w tym głównie młodzieży, która uczyć się będzie lokalnej kultury, aby mogła przetrwać kolejne 100 lat.

Pozyskane instrumenty i stroje będą własnością Ośrodka Kultury.

Orkiestra Dęta w Grodzisku Dolnym

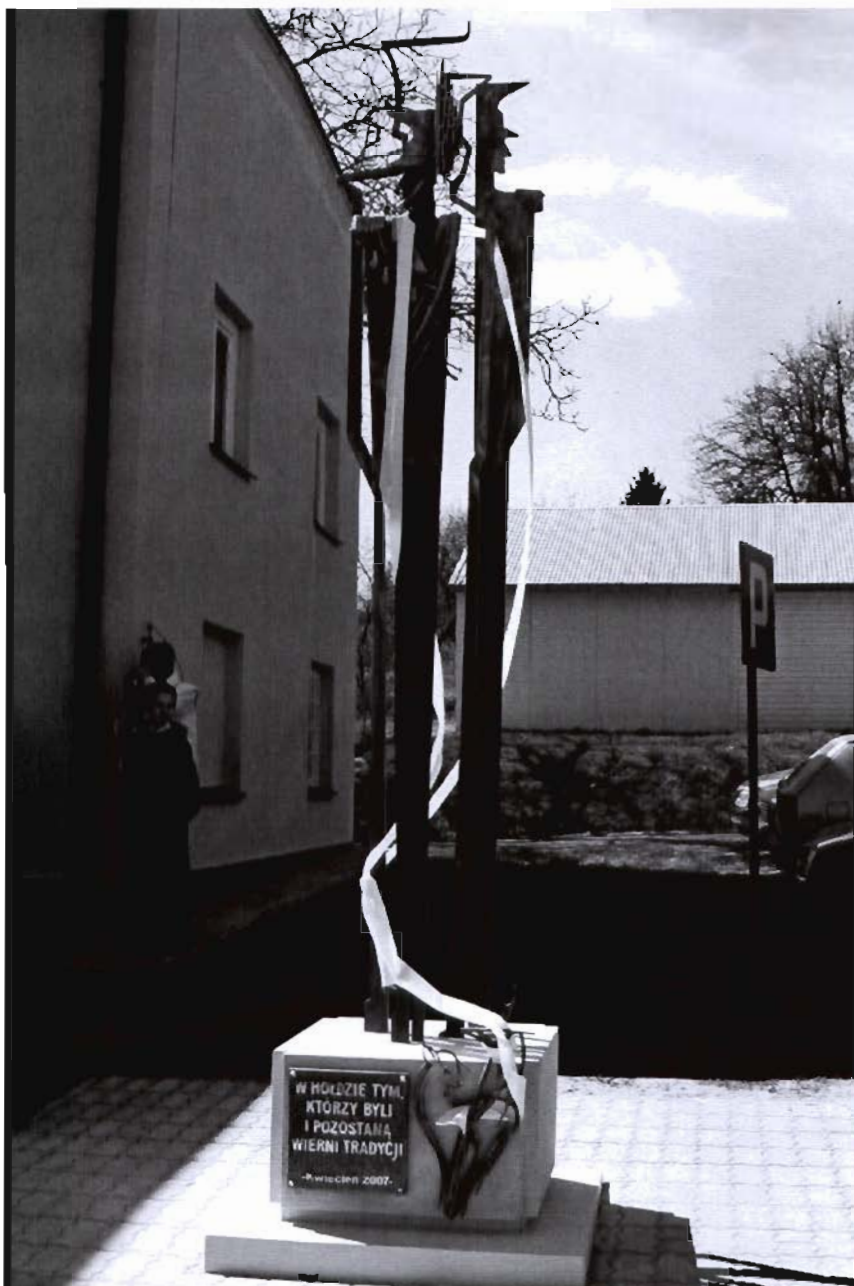
Oprócz zespołów ludowych pod patronatem Ośrodka Kultury działają dziecięce i młodzieżowe zespoły taneczne, Teatrzyk „Ufoludek” oraz różnego rodzaju kółka zainteresowań.

W Ośrodku Kultury w Grodzisku Dolnym siedzibę mają różne stowarzyszenia, działające na terenie naszej gminy. Jednak ze względu na złą bazę lokalową nie mogą one systematycznie się spotykać i w pełni się rozwijać.

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

Stowarzyszenie „Ziemia Grodziska” powstało w 1994 roku z inicjatywy osób zaangażowanych w rozwój i promocję Grodziska. Dzięki niemu wydawana jest „Gazeta z Grodziska i okolic”. Staraniem Stowarzyszenia w 1997 roku ukazała się książka „Wieś Małopolska – studium socjologiczne wsi Grodzisko w powiecie łańcuckim” prof. Józefa Burszty, a w 2000 roku ukazał się album „TURKI” będący skarbnicą wiedzy i ilustracji na temat oddziałów Turków z całego Podkarpacia. Członkowie Stowarzyszenia „Ziemia Grodziska” opracowali również koncepcję wydania książki „Monografia Grodziska”.

Stowarzyszenie „Turki Grodziskie” powstało w 2007 roku. Zrzesza wszystkie oddziały Turków z terenu naszej gminy (6 oddziałów). Za główny cel stawia sobie kultywowanie lokalnej obyczajowości wielkanocnej w oparciu o rodzimą tradycję (warta przy Bożym Grobie, tradycyjny strój Turka, elementy musztry paradnej). Członkowie tego stowarzyszenia biorą udział w corocznie organizowanych paradach straży wielkanocnych, nie tylko w Grodzisku, ale i w innych miejscowościach naszego województwa. **W 2007 roku w Grodzisku Dolnym z okazji XV Podkarpackiej Parady Straży Wielkanocnych został odsłonięty symboliczny pomnik „Turka” postawiony i dedykowany wszystkim tym, którzy byli i pozostaną wierni tradycji. Jest to jedyny tego typu pomnik w Polsce.**

Pomnik TURKA

Stowarzyszenie „Jonki Grodziskie” powstało w 2007 roku. Zrzesza zespoły artystyczne i folklorystyczne działające na terenie gminy Grodzisko Dolne: Zespół Regionalny i Kapelę Ludową "Grodziszczoki", Zespół Śpiewaczo-Obrzędowy "Leszczynka", Orkiestrę Dętą oraz indywidualnych twórców ludowych. Ma na celu zainteresowanie społeczeństwa lokalną kulturą i tradycją, ochronę dziedzictwa kulturowego ziemi grodziskiej, rozwijanie uzdolnień twórczych, tanecznych i muzycznych oraz pogłębianie zamiłowania do sztuki ludowej przez uczestnictwo w działalności artystycznej, wychowawczej i oświatowej.

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

Stowarzyszenie „Kobiety Gminy Grodzisko Dolne” powstało w 2000 roku z inicjatywy 36 pań, głównie członkiń Kół Gospodyń Wiejskich. Celem Stowarzyszenia jest podejmowanie i wspieranie ważnych działań na rzecz kobiet, a w szczególności koncentrowanie działań wokół problemów rozumienia i promowania praw kobiet, organizowanie spotkań szkoleniowo-doradczych na temat pozyskiwania dodatkowych źródeł dochodu dla kobiet wiejskich, prowadzenie kursów nauki gotowania, szycia, robótek ręcznych i innych oraz promocję gminy poprzez udział w konkursach i przeglądach kulinarnych.

W latach 2009 - 2010 planowana jest modernizacja Ośrodka Kultury w celu stworzenia nowoczesnej bazy kulturalnej i społecznej służącej nie tylko mieszkańcom wsi, ale również całej gminy.

Zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców budynek Ośrodka Kultury ma się stać ogólnodostępnym centrum kulturalnym i społecznym wsi. Zgodnie z sugestiami planuje się na bazie zmodernizowanego budynku, stworzyć warunki do prawidłowego funkcjonowania istniejących oraz powstawania nowych zespołów muzycznych, lokalnych stowarzyszeń, grup nieformalnych i kół gospodyń wiejskich.

Realizacja projektu polegać będzie na rozbudowie, przebudowie i modernizacji istniejącego budynku Ośrodka Kultury w Grodzisku Dolnym. Planowana przebudowa obiektu nie zmienia jego dotychczasowego przeznaczenia, układ funkcjonalny zostanie jedynie zmieniony pod potrzeby Ośrodka.

Projektowana rozbudowa polegać będzie na:

- dobudowaniu segmentu o powierzchni ok. 18 m², uzupełniającego kształt rzutu prostokąta obecnego budynku, w którym będą się mieścić w całym pionie pomieszczenia sanitarne
- wybudowaniu podjazdu dla osób niepełnosprawnych
- nadbudowaniu obiektu o poddasze użytkowe (pomieszczenia biurowe, sale ćwiczeń, sanitariaty)

Przebudowa i modernizacja polegać będzie głównie na:

- przebudowaniu ciągów komunikacyjnych oraz klatek schodowych, w tym dostosowanie do obowiązujących przepisów technicznych

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

- przebudowie i wyremontowaniu dotychczasowych pomieszczeń, w tym zmiana przeznaczenia pomieszczeń
- przebudowie dachu z płaskiego na dach czterospadowy (wykorzystanie powierzchni pod dachem)
- zmianie otworów okiennych i drzwiowych, w tym wybudowanie nowych w celu doświetlenia pomieszczeń, wymianie obecnej stolarki okiennej i drzwiowej
- dociepleniu budynku i wykonaniu elewacji zewnętrznej
- wykonaniu nowych i wymianie starych instalacji sanitarnych, elektrycznych, grzewczych, itp.
- dostosowaniu obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W wyniku realizacji projektu:

- poprawione zostaną warunki funkcjonowania Ośrodka Kultury w Grodzisku Dolnym
- zostanie rozszerzona i wzbogacona oferta świadczonych przez Ośrodek usług
- zwiększy się liczba osób korzystających z usług ośrodka kultury
- umożliwione zostanie korzystanie z obiektu osobom niepełnosprawnym.

Gminna Biblioteka Publiczna

Biblioteka wynajmuje lokal w Budynku Katechetycznym i zajmuje cały parter tegoż budynku. Biblioteka gminna prowadzona jest przez pracowników merytorycznych, obsługujących czytelników wypożyczalni, czytelnicy i oddziału dla dzieci.

Biblioteka realizuje podstawowe formy działalności każdej biblioteki, tj. gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych i szeroko pojęta informacja. Księgozbiór uzupełniany jest według zapotrzebowania czytelników, czyli o tytuły najbardziej poczytne oraz literaturę popularno-naukową dla młodzieży uczącej się i studiującej. Czytelnicy mogą wypożyczać pozycje na zewnątrz jak również korzystać z czytelnicy na miejscu. To statutowe działanie wspierane jest przez zakup nowych książek i informatyzację. Zakupów nowości wydawniczych dokonuje się ze środków przyznawanych przez władze gminne a także w ramach tzw. zakupu ministerialnego. Czytelnicy dysponują także „Kartoteką” zawartości czasopism i prenumeratą niektórych czasopism. Czytelnicy korzystają także z codziennych gazet i tygodników. Biblioteka udostępnia też piękny i bogaty tematycznie księgozbiór parafialny. Do dyspozycji jest również czytelnicy internetowa z trzema stanowiskami komputerowymi. Wszystkie trzy komputery biblioteka otrzymała w ramach akcji

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

dofinansowania ministerialnego „lkonka”. Co bardzo ważne, użytkownicy korzystają z Internetu bezpłatnie. Z komputerów mających dostęp do internetu można korzystać np: w poszukiwaniu informacji naukowych, ofert pracy, wniosków dofinansowań unijnych jak też informacji o szkołach i uczelniach wyższych.

Biblioteka ma dobrą lokalizację – w samym centrum miejscowości, obok kościoła parafialnego, posiada 2 filie: w Grodzisku Nowym i Zmysłówce. Gmina Grodzisko Dolne może poszczycić się dużym zainteresowaniem czytelnictwem – na ok. 8.300 mieszkańców, ponad 1.000 jest zarejestrowanych w bibliotece. Wśród czytelników przeważa młodzież ucząca się, dalej studenci, bezrobotni, pracownicy umysłowi i rolnicy. Biblioteka oferuje również usługi takie jak: wydruki z Internetu, kserowanie i skanowanie.

W wyniku tego, iż Biblioteka nie posiada swojego budynku koniecznym jest zapewnienie w przyszłości takiego obiektu. Stąd planuje się rozbudowę Zespołu Szkół w Grodzisku Dolnym w połączeniu z Biblioteką.

Kościół parafialny p.w. św. Barbary

Usytuowany przy głównej drodze w Grodzisku Dolnym.

Pierwszy kościół wzmiankowany w 1408 roku pod opieką benedyktynów. Kolejny drewniany spalili Tatarzy w 1626 roku. Budowę obecnej świątyni rozpoczęto około 1700 roku z inicjatywy proboszcza Sebastiana Zawadzkiego.

Budowę ukończono po 1777 roku. Rozbudowany w latach 1857-1867: przedłużono nawę ku zachodowi, rozbudowano prezbiterium ku wschodowi, po bokach którego dostawiono zakrystie. Przed 1873 rokiem dostawiono dwie kaplice transeptowe. Na początku XX wieku dobudowano kruchtę południową. Orientowany, jednonawowy, murowany z cegły, otynkowany. Fasada zachodnia trójdzielna, poprzedzona kruchtą, zwieńczona oprofilowanym szczytem z czterema rzeźbami świętych. Na jego osi w architektonicznym obramieniu rzeźba św. Barbary. W polach bocznych nisze z rzeźbami św. Piotra i Pawła. Przy elewacjach bocznych kwadratowe kaplice, do których od wschodu przylegają zakrystie. Od wschodu zamknięte trójbocznie prezbiterium z łozami kolatorskimi na piętrze. W kalenicy dachu wieżyczka na sygnaturkę.

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

Wyposażenie wnętrza z przełomu XIX i XX wieku. Ołtarz główny drewniany, wykonany w latach 1897-1900 przez miejscowego rzemieślnika Józefa Malacha. Z obrazami: Święta Rodzina i św. Barbara namalowanymi przez Władysława Bąkowskiego z Leżajska. Pięć ołtarzy bocznych, z których jeden w prezbiterium w 1881 roku wykonał Karol Sokalski z Łańcuta. Ponadto ambona z 1902 roku. Polichromię figuralną wykonał przed 1900 rokiem Władysław Bąkowski. Obok kościoła znajduje się dzwonnica z 1892 roku i kapliczki ufundowane w latach 20. XX wieku. Zespół kościoła parafialnego wraz z wyposażeniem i wystrojem został wpisany na listę zabytków województwa podkarpackiego.

Kościół Parafialny pod wezwaniem Świętej Barbary w Grodzisku Dolnym

Kapliczki

Charakterystyczną cechą krajobrazu Grodziska i okolic są liczne XIX i XX wieczne zabytkowe kapliczki i krzyże o bardzo interesującej architekturze.

Są wszechobecne w naszej gminie. Stawiane na rozstajach dróg dla bezpieczeństwa podróżnych, jako zadośćuczynienie za popełnione grzechy, jako dziękczynienie za uzyskane łaski – pozostały po dzień dzisiejszy. Jedne z nich zachowały się w formie niezmięnionej od początku istnienia, inne dotknięte przemijającym czasem zostały

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

przebudowane. Na miejscu drewnianych krzyży postawiono metalowe i pobudowano marmurowe lub kamienne kapliczki. Nie brak również nowo powstałych o zaledwie kilku lub kilkunastoletniej historii.

Różnorodność form wśród kapliczek przydrożnych jest ogromna, od mniej lub bardziej wiernego naśladownictwa budowli wznoszonych w określonym stylu architektonicznym po fantazyjne motywy i przetworzenia.

Wiele kapliczek jest w złym stanie, wymagają stałej opieki i okresowych renowacji.

Zbiornik wodny „Czyste”

Na terenie Gminy znajduje się zbiornik wodny "Czyste", o powierzchni ok. 8 ha. Stanowi on miejsce letniego wypoczynku okolicznych mieszkańców, jak również turystów przyjeżdżających z odległych krańców Polski i zagranicy. Zbiornik posiada korzystne warunki do uprawiania sportów wodnych.

Obok zbiornika znajduje się Punkt Informacji Turystycznej.

Od 2007 roku obok zalewu odbywają się coroczne Międzynarodowe Zawody Spadochronowe w Celności Lądowania, co jest kolejną atrakcją przyciągającą mieszkańców do spędzania wypoczynku nad zbiornikiem.

Zbiornik wodny „Czyste”

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

W najbliższych latach planuje się wykonanie alejek z ławeczkami i latarniami wokół zbiornika oraz sceny do organizacji różnorodnych wydarzeń kulturalnych.

Remiza OSP Grodzisko Dolne „Miasteczko”

W centrum wsi w sąsiedztwie Ośrodka Kultury i poczty usytuowana jest strażnica Ochotniczej Straży Pożarnej w Grodzisku Dolnym „Miasteczko”. Obiekt ten służy przede wszystkim miejscowej Ochotniczej Straży Pożarnej.

Towarzystwo OSP Grodzisko Dolnym „Miasteczko” powstała w 1886 roku.

Aktualny budynek został oddany do użytku w 1967 roku, a 5 lat później jednostka otrzymała pierwszy samochód.

W grudniu 1977r. jednostka otrzymała drugi samochód- Star 660 z napędem na wszystkie koła i zamontowaną wyciągarką linową z przodu.

W latach 70-tych powołana została drużyna żeńska, która brała udział w zawodach sportowo- pożarniczych, na szczeblu Gminy, Powiatu i Województwa.

W roku 1995 zostaje dobudowana do istniejącego budynku remizy część sanitarna.

W roku 2008 nastąpiła kolejna przebudowa budynku remizy, która nadała jej nowy wygląd i jeszcze bardziej przystosowała do działań jednostki pożarniczej. Na wieży zamontowany został zegar z kurantem, jedyny tego typu w okolicy. Planowany termin zakończenia inwestycji to II kwartał 2009 roku.

W 1996 roku jednostka obchodziła 110-lecie i otrzymała sztandar odznaczony Złotym Znakiem Związku.

OSP Grodzisko Dolne „Miasto” w 2001 roku zostało włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Z funduszy pozyskanych jednostka zakupiła potrzeby sprzęt i ubranie bojowe.

Jednostka brała udział w akcjach powodziowych w okolicach Sandomierza oraz na terenie Powiatu i Gminy. Aktywnie uczestniczy w apelach i paradach z okazji świąt państwowych i kościelnych.

Uczestniczy w zawodach sportowo-pożarniczych.

Remiza OSP „Miasteczko”

Remiza OSP Grodzisko Dolne

Znajduje się w sąsiedztwie Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Ochotnicza Straż Pożarna w Grodzisku Dolnym powstała w 1888 roku.

22 marca 1995 roku jednostka przeżywała historyczną chwilę. Na podstawie porozumienia Komendanta Rejonowego PSP w Leżajsku z Wójtem Gminy Grodzisko Dolne Zbigniewem Rynasiewiczem, jednostka została włączona do krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego.

W latach 1997-1999 przy ogromnym wsparciu Urzędu Gminy prowadzona była modernizacja budynku, z którego w chwili obecnej korzystają nie tylko strażacy. Odbywają się tu wesela, zabawy sylwestrowe, zebrania wiejskie, szkolenia i kursy.

Z okazji jubileuszu 115-lecia wydano pamiątkową tablicę i uhonorowano sztandar „Złotym Znakiem Związku”.

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

Infrastruktura techniczna i drogowa

Grodzisko Dolne położone jest wzdłuż drogi powiatowej relacji Giedlarowa – Laszczyny. Na terenie Grodziska Dolnego znajdują się także 4 drogi gminne o łącznej długości 9,3 km (zaliczone przez Wojewodę do kategorii dróg gminnych).

Wyszczególnienie				Rodzaj nawierzchni		
Lp	nr drogi	nazwa drogi	dł. km	ulepszona	twarda	gruntowa
1.	104561R	Grodzisko Dolne „Mokrzanka”	2,3	2,3	-	-
2.	104556R	Grodzisko Dolne - Chodaczów	2,7	-	0,3	2,4
3.	104554R	Grodzisko Dolne „Zagumnie”	1,2	1,2	-	-
4.	104558R	Grodzisko Dolne - Podlesie	2,1	-	-	2,1
		razem	8,3	3,5	0,3	5,5

Stan dróg można określić, jako dobry. Realizowany w ostatnich latach program remontu docelowego dróg gminnych przy jednoczesnym ograniczeniu remontów cząstkowych przynosi wymierne efekty. W gorszym stanie znajdują się drogi dojazdowe do gruntów rolnych. W większości dróg szczególnym zagrożeniem jest brak oznakowania, wynikający głównie z dewastacji zamontowanych znaków.

Z poprawą stanu bezpieczeństwa wiąże się wykonanie poboczy i chodników wzdłuż dróg, zarówno powiatowych jak i gminnych. W większości są to drogi wąskie przebiegające wzdłuż dużych skupisk zabudowań. W takiej sytuacji brak poboczy i chodników stwarza duże zagrożenie dla pieszych. W związku z tym w ostatnich latach wybudowany został chodnik, głównie w punktach najbardziej newralgicznych (obok szkoły, ośrodka kultury, biblioteki.).

Miejscowość Grodzisko Dolne jest w 100% zwodociągowana (długość linii 13,9 km, liczba przyłączy 654) i skanalizowana (długość sieci 23,9 km, liczba przyłączy 394). Z tego wynika, iż ok. 40% mieszkańców zagospodarowuje ścieki we własnym zakresie, głównie szamba przydomowe.

Gospodarka

Na terenie miejscowości Grodzisko Dolne funkcjonuje około 50 podmiotów gospodarczych. W zdecydowanej większości są to małe firmy świadczące różnego rodzaju usługi (80% firm) oraz firmy z branży handlowej (15%) i produkcyjnej (5%).

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

Planowane kierunki rozwoju:

- Ułatwienie życia mieszkańcom i zapewnienie bezpieczeństwa poprzez budowę i modernizację istniejących ciągów komunikacyjnych (dróg, mostów, chodników, itp.).
- Kompleksowa modernizacja i rozbudowa Ośrodka Kultury w celu utworzenia centrum społeczno-kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowego.
- Doposażenie lokalnych zespołów ludowych, kapel i orkiestr.
- Remont istniejących i budowa nowych dróg dojazdowych do pól.
- Budowa ogólnodostępnych stref rekreacji, zwłaszcza wielofunkcyjnych boisk sportowych i placów zabaw.
- Rozbudowa budynku Zespołu Szkół w połączeniu z Gminną Biblioteką Publiczną
- Dalsza budowa ciągów komunikacyjnych (chodników) przy drodze powiatowej.
- Stworzenie warunków do powstawania i prowadzenie działalności lokalnych stowarzyszeń i grup nieformalnych.
- Wykorzystanie potencjału turystycznego zbiornika wodnego „Czyste”.
- Stworzenie spójnej i powtarzalnej oferty imprez kulturalno – sportowych.
- Opracowanie koncepcji rozwoju wsi w oparciu o walory przyrodniczo – krajobrazowe, oznakowanie najważniejszych obiektów.
- Budowa i oznakowanie krajoznawczo – przyrodniczych ścieżek rowerowych.
- Dbłość o zachowanie zabytków i miejsc pamięci – kościół, cmentarze (w tym żydowski), kapliczki przydrożne
- Pomoc w tworzeniu gospodarstw agroturystycznych oferujących regionalne dania.
- Rozwój lokalnych stowarzyszeń, promocja lokalnych obrzędów i zwyczajów.
- Integracja lokalnej społeczności a w szczególności działających organizacji społecznych wokół wspólnego celu – zapobiegania marginalizacji społecznej dzieci i młodzieży.

Plan Gminny Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2015-2018-2015

2. Inwentaryzacja zasobów służąca ujęciu stanu rzeczywistego				
Rodzaj zasobu	Opis zasobu jakim dysponuje wieś	Znaczenie zasobu		
		Małe 3	Duże 4	Wyróżniające 5
1	2			
Środowisko przyrodnicze, położenie				
walory krajobrazowe	Środowisko przyrodnicze charakteryzuje się znaczącym potencjałem krajobrazowym. Na terenie miejscowości znajduje się Obszar Krajobrazu Chronionego. Starorzecze Sanu, Pańska Góra, punkt widokowy przy drodze powiatowej Grodzisko Dolne –Opaleniska, obszary tzw. Skośne Doly, Malne, Rudne			X
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty				X
wody powierzchniowe (cieki, rzeki stawy, wody podziemne)	Potok Leszczynka, studnia głębinowa Grodzisko Dolne oraz wody podziemne – Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP 425 – Stalowa Wola – Rzeszów-Dębica. Zalew „Czyste”, oczka wodne.		X	
gleby	Gleby o dobrej jakości – III i IV klasy przeznaczone pod uprawę warzyw oraz zbóż		X	
kopaliny	Obszar górnicy – złoża gazu ziemnego		X	
drogi (dostępność komunikacyjna)	Droga powiatowa relacji Laszczyny - Giedlarowa , dobrze rozwinięta sieć dróg gminnych utwardzonych		X	
Środowisko kulturowe				
walory architektury wiejskiej	Zabudowa zagrodowa w formie gospodarstw rodzinnych – zabudowa łańcuchowa usytuowana wzdłuż potoku Leszczynka i drogi powiatowej, kilkanaście obiektów znajdujących się na wojewódzkiej liście ewidencyjnej zabytków architektury i budownictwa (kościół, kościelne zabytkowe mienie ruchome). Kapliczki i krzyże przydrożne.		X	
zespoły artystyczne	Mieszkańcy miejscowości są członkami Orkiestry Dętej, Zespół Regionalnego „Grodziszczoki			X

Plan **Czynny Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015**

Obiekty i tereny			
działki pod zabudowę mieszkaniową	Wolne tereny pod budownictwo mieszkaniowe	X	
działki pod zakłady usługowe i przemysł	Gminne tereny pod inwestycje	X	
plac i miejsca publicznych spotkań	Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, plac szkolny, remiza OSP „Miasto” i OSP Grodzisko Dolne, Urząd Gminy, Kościół p.w. św. Barbary		X
miejsca sportu i rekreacji	Ośrodek Kultury, kompleks sportowy „ORLIK”, plac szkolny, boisko szkolne, szkolna hala sportowa		X
Gospodarka rolnictwo			
miejsca pracy	Okolo 200		X
zakłady produkcyjne i usługowe	Gminna Spółdzielnia SCh, Piekarnia, Zakład Kowalstwa Artystycznego, Firma „Dekarz”, Spółdzielnia Usług Remontowo-budowlanych, Zakład Gospodarki Komunalnej, drobne zakłady usługowe i wytwórcze, łącznie około 50 podmiotów gospodarczych		X
gospodarstwa rolne	Uprawa warzyw i zbóż		X
hodowle, uprawy	Plantacje porzeczki czarnej, tytoniu, hodowle trzody chlewnej		X
restauracje, punkty gastronomiczne	Stółwka przy Zespole Szkół w Grodzisku Dolnym, pizzeria Zodiak	X	
ośrodki zdrowia, punkty apteczne	Apteka, NZOZ „Zdrowie”, NZOZ „Centrum Zdrowie”		X
inne	Stacja paliw płynnych		X
Mieszkańcy, kapitał społeczny			
krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą	Posel na Sejm – Zbigniew Rynasiewicz, Prof. Jan Grad, Prof. Stanislaw Grodziski, Prof. Franciszek Leja, Posel na Sejm Jan Pysz		X
przedsiębiorcy	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, spółki prywatne		X

Plan Gminny Miejsowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

<p>Związki i Stowarzyszenia</p>	<p>LKS Grodziszczanka, Ochotnicza Straż Pożarna, Uczniowski Klub Sportowy, Koło Gospodyń Wiejskich. Ponadto mieszkańcy Grodziska Dolnego są członkami lokalnych Stowarzyszeń działających na rzecz rozwoju Gminy Grodzisko Dolne – głównie Stowarzyszenie Kobiety Gminy Grodzisko Dolne, Stowarzyszenie Ziemia Grodziska, Stowarzyszenie „Turki Grodziskie”, Stowarzyszenie Kulturalne Grodziskie Jonki, Stowarzyszenie Misyjno-Charytatywne Missio Misericordiae</p>			<p>X</p>
<p>Kontakty i współpraca</p>	<p>Urząd Gminy Grodzisko Dolne, Starostwo Powiatowe, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Urząd Wojewódzki, Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Leżajskie Stowarzyszenie Rozwoju, Powiatowy Urząd Pracy</p>		<p>X</p>	
<p>Inne</p>				
<p>imprezy</p>	<p>Cykliczna Ogólnopolska Parada Straży Wielkanocnych, Kongresy Misyjne, Przegląd Zabytkowego Sprzętu Gaśniczego, Dożynki Gminne, Dni Grodziska, Rodzinny Turniej Samorządu Powiatu Leżajskiego, Rozgrywki sportowe, Turnieje, Przeglądy artystyczne, spotkania okolicznościowe, Międzynarodowe Mistrzostwa Spadochronowe w Celności Ładowania</p>			<p>X</p>
<p>zaplecze oświatowe</p>	<p>Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym, w skład którego wchodzi Gimnazjum im. Jana Pawła II, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II, Przedszkole Samorządowe</p>		<p>X</p>	

3. Ocena słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń

SILNE STRONY	SLABE STRONY
Pełna infrastruktura miejscowości Grodzisko Dolne: - kanalizacja sanitarna - wodociąg - gazyfikacja - telefonizacja, internet (NEOSTRADA)	Brak rozwiniętej bazy noclegowej i gastronomicznej
Położenie w sąsiedztwie miasta Leżajska i Przeworska, droga powiatowa, przystanki PKS – dostępność. Pokłady gazu ziemnego – obszar górnicy	Słaby zasięg operatorów telefonii komórkowej
Dobry stan dróg powiatowych i gminnych	Dziki wysypiska śmieci
Zmysłowski Obszar Krajobrazu Chronionego wraz z Rezerwatem przyrody Modrzewia Polskiego	Duża odległość od głównych tras komunikacyjnych (dróg wojewódzkich)
Walory krajobrazowe i turystyczne, zbiornik wodny „Czyste”	Duża odległość od komunikacji kolejowej
Obiekty i tereny kulturowe i historyczne	Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych i chodników
Selektywna zbiórka odpadów	Brak dobrej jakości dróg dojazdowych do pól
Dobra dostępność do zaplecza publicznego (Gimnazjum, Szkoła Podstawowa i Przedszkole, OSP, poczta, policja, punkt lekarski, apteka, centrum hadlowe)	Brak dobrze wyposażonego centrum kulturalnego i społecznego
Bogate tradycje historyczne i kulturowe Grodziska Dolnego	Brak promocji i propagowania walorów turystycznych, historycznych i krajobrazowych miejscowości Grodzisko Dolne, brak materiałów informacyjno-promocyjnych, brak spisanych atrakcji turystycznych.
Duża aktywność w zakresie działalności kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej	Brak uzbronionych terenów pod inwestycje
Obszar Wód Podziemnych – Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 425 – Dębica – Stalowa Wola - Rzeszów	Duże rozdrobnienie rolnictwa, brak grup producenckich
Uregulowany potok „Leszczyńska” na całej długości sołectwa	Brak odpowiednio wyposażonego zaplecza dla stowarzyszeń i grup nieformalnych działających na rzecz rozwoju miejscowości

Plan Gminny Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

SZANSE	ZAGROŻENIA
Możliwość wykorzystania oferty turystycznej zalewu „Czyste” dla okolic Leżajska, Łañcuta, Przeworska	Małe środki na rozbudowę infrastruktury
Wolne tereny inwestycyjne	Ujemne saldo migracji, zwłaszcza odpływ ludzi młodych
Rozwój turystyki i agroturystyki w oparciu o gospodarstwa ekologiczne i lokalne produkty regionalne	Likwidacja i upadłość okolicznych zakładów pracy
Rozbudowa i modernizacja Ośrodka Kultury	Brak opłacalności produkcji rolnej
Utwardzenie dróg gminnych i dojazdów do miejsc atrakcyjnie turystycznych	Wrastająca liczba ugorów i nieużytków rolnych
Zagospodarowanie nieużytków niskich klas bonitacyjnych (zalesienia)	Brak zainteresowania młodzieży pozostaniem na terenie wsi i udzielaniem się społecznie
Ekologiczna produkcja owoców i warzyw	Polityka podatkowa oraz duże obciążenie finansowe przedsiębiorców oraz samorządów, duża zmienność przepisów prawnych
Położenie gminy w bezpośrednim sąsiedztwie planowanego zjazdu z autostrady A4	
Możliwość uzyskania wsparcia finansowego planowanych inwestycji	
Pełne poparcie ze strony lokalnego samorządu (powiat, gmina)	
Rozwój lokalnych stowarzyszeń, organizacji i zespołów artystycznych	

4. Plan Odnowy Miejscowości na lata 2008 – 2015, opis zadań inwestycyjnych

Plan		Plan odnowy wsi na lata 2008 – 2015	
1. Cele Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję wsi		2. Co pomoże osiągnąć cele ?	3. Co może przeszkodzić?
		ZASOBY	BARIERY
		ATUTY	Slabe strony Co wycinujemy? Zagrozenia Czego unikniemy?
		Silne strony i szanse Co wykorzystamy?	PROJEKTY Co wykonamy?
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1. Stworzenie kompleksowej oferty rekreacyjno – wypoczynkowej, kulturalnej i społecznej	1. Budynek Ośrodka Kultury sportowe	1. Tradycja społecznej działalności zespołów ludowych, kapeli i orkiestry	1. Slaba promocja i rozpropagowanie miejscowości
2. Zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego	2. Centrum „ORLIK”	2. Wieloletnia działalność zespołów ludowych, kapeli i orkiestry	2. Zanikanie lokalnej kultury i tradycyjnej obrzędowości
3. Opracowanie i realizacja koncepcji wyglądu wsi	3. Zbiornik „Czyste”	3. Prężnie działające stowarzyszenia i organizacje	3. Brak koordynacji i ścisłej współpracy pomiędzy organizacjami
4. Wspólna praca zaangażowanie mieszkańców w realizację projektu	4. LKS, OSP, Kolo Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenie Ziemia Grodziska, Stowarzyszenie „Turki Grodziskie, Stowarzyszenie Grodziskie Jonki, Stowarzyszenie „Kobiety Gminy Grodzisko Dolne”	4. Doświadczenie przy imprezach sportowych i kulturalnych	4. Brak poszanowania przestrzeni publicznej
	5. Grupy nieformalne	5. Dotychczasowa oferta imprez	
			1. Rozbudowa i modernizacja Ośrodka Kultury w celu wykorzystania obiektu, jako centrum sportowo – rekreacyjnego, kulturalnego i społecznego. Utworzenie zaplecza technicznego dla lokalnych organizacji i grup nieformalnych
			2. Zakup instrumentów muzycznych i tradycyjnych strojów ludowych dla Orkiestry Dętej oraz Zespołu Regionalnego i Kapeli Ludowej "Grodziszczoki
			3. Zwiększenie aktywności lokalnych stowarzyszeń i grup nieformalnych w pozyskiwaniu środków zewnętrznych związanych z rozwojem obszarów wiejskich

Plan Gminy Miejsowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

					4. Opracowanie imprez sportowych i kulturalnych 5. Folder promocyjny	4. Opracowanie imprez sportowych i kulturalnych 5. Folder promocyjny
B. STANDARD ŻYCIA						
1. Rozszerzenie wykorzystania obiektów sportowych i kulturalnych	1. Istniejąca baza sportowa	1. Budynek Kultury	1. Osrodka	1. Brak inwestora	1. Rozbudowa i modernizacja Osrodka Kultury w celu wykorzystania obiektu, jako centrum sportowo - rekreacyjnego, kulturalnego i społecznego	1. Rozbudowa i modernizacja Osrodka Kultury w celu wykorzystania obiektu, jako centrum sportowo - rekreacyjnego, kulturalnego i społecznego
2. Poprawa bezpieczeństwa wzdłuż ciągów komunikacyjnych	2. Drogi lokalne i powiatowe	2. Rozwinięta sieć dojazdowych lokalnych liderów	2. Pomoc lokalnego samorządu	2. Brak środków finansowych na realizację działań	2. Wykonanie ciągów komunikacyjnych - chodników i parkingów	2. Wykonanie ciągów komunikacyjnych - chodników i parkingów
	3. Budynek Osrodka Kultury	3. Aktywność lokalnych liderów	3. Możliwość finansowania planowanych działań ze źródeł zewnętrznych	3. Niskie zainteresowanie ofertą związane z formalnym pozyskaniem środków finansowych	3. Wydanie informatora turystycznego	3. Wydanie informatora turystycznego
	4. Szkolna sala gimnastyczna	4. Pomoc lokalnego samorządu	4. Możliwość finansowania planowanych działań ze źródeł zewnętrznych	4. Procedury związane z formalnym pozyskaniem środków finansowych	4. Wykonanie oświetlenia dróg gminnych	4. Wykonanie oświetlenia dróg gminnych
C. JAKOŚĆ ŻYCIA						
1. Poprawa samoorganizacji społecznej	1. Istniejące społeczne	1. Zaplecze publiczne	1. Pomoc lokalnemu samorządowi w organizacji imprez	1. Slabe mieszkanców	1. Współorganizacja imprez lokalnych i gminnych	1. Współorganizacja imprez lokalnych i gminnych
	2. Lokalny samorząd	2. Pomoc lokalnemu samorządowi w organizacji imprez	2. Problemy z pozyskaniem środków finansowych	2. Problemy z pozyskaniem środków finansowych	2. Własne inicjatywy związane z organizacją lokalnych imprez o mniejszym i większym zakresie	2. Własne inicjatywy związane z organizacją lokalnych imprez o mniejszym i większym zakresie
	3. Lokalni liderzy społeczni					
D. BYT						
1. Możliwość uzyskiwania dochodów przez solectwo	1. Lokalny samorząd	1. Prywatni przedsiębiorcy	1. Brak wiedzy na temat pozyskiwania środków z tworzeniem alternatywnych źródeł dochodu	1. Brak wiedzy na temat pozyskiwania środków z tworzeniem alternatywnych źródeł dochodu	1. Produkt kulturalny o znaczeniu regionalnym	1. Produkt kulturalny o znaczeniu regionalnym
2. Możliwość tworzenia alternatywnych źródeł dochodu	2. Instytucje okolo biznesowe					
	3. Instytucje typu ARiMR i Ośrodki Rolniczego Doradztwa					

Plan Gminny Miejsowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

Opis zadań

Lp.	Nazwa inwestycji	Cel inwestycji	Przeznaczenie	Harmonogram realizacji (lata)	Koszt inwestycji (zł)	Źródła finansowania
1.	Remont drogi gminnej „Mokrzanka” wraz z przebudową mostów	Ułatwienie życia mieszkańcom i zapewnienie bezpieczeństwa	Remont drogi z przebudową mostu	2009	670.000	budżet gminy, Wieloletni Program Przebudowy Dróg lokalnych
2.	Przebudowa mostu w ciągu drogi gminnej „Na góry”	Ułatwienie życia mieszkańcom i zapewnienie bezpieczeństwa	Przebudowa mostu	2010	200.000	budżet gminy, Wieloletni Program Przebudowy Dróg lokalnych, RPO
3.	Remont dróg dojazdowych do pól	Ułatwienie życia mieszkańcom i zapewnienie bezpieczeństwa	Remont dróg dojazdowych do pól.	2009-2015	700.000	budżet gminy, FOGR
4.	Budowa nowych dróg gminnych	Ułatwienie życia mieszkańcom i zapewnienie bezpieczeństwa	Budowa dróg gminnych.	20011-2015	500.000	budżet gminy, Wieloletni Program Przebudowy Dróg lokalnych
5.	Współfinansowanie dróg powiatowych przebiegających przez Grodzisko Dolne	Ułatwienie życia mieszkańcom i zapewnienie bezpieczeństwa	Poprawa nawierzchni i poboczy	2010-2015	2.000.000	budżet gminy
6.	Budowa chodników w ciągu dróg powiatowych	Ułatwienie życia mieszkańcom i zapewnienie bezpieczeństwa	Budowa nowych odcinków chodników w kierunku Zmysłówki	2009-2015	700.000	budżet gminy, PROW (Leader, Odnowa Wsi)
7.	Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego	Ułatwienie życia mieszkańcom i zapewnienie bezpieczeństwa	Sporządzenie niezbędnej dokumentacji, montaż i podłączenie słupów oświetleniowych	2010-2012	300.000	budżet gminy
8.	Modernizacja i rozbudowa Ośrodka Kultury	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych, kulturalnych i sportowych. Stworzenie warunków do powstawania i prowadzenia działalności lokalnych stowarzyszeń i grup nieformalnych. Stworzenie spójnej i powtarzalnej oferty imprez kulturalno – sportowych.	Modernizacja i rozbudowa Ośrodka Kultury	2010-2011	1.900.000	budżet gminy, RPO WP oś VI, PO Ministra Kultury
9.	Rozbudowa i modernizacja budynku Urzędu Gminy w Grodzisku Dolnym w połączeniu z ZGK oraz GOPS	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych.	Rozbudowa i modernizacja budynku Urzędu Gminy w Grodzisku Dolnym w połączeniu z ZGK oraz GOPS	2011-2015	2.000.000	budżet gminy,

Plan Gminny Miejsowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

10.	Zakup wyposażenia dla zespołów działających przy Ośrodku Kultury.	Zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i kultywowanie lokalnych tradycji	Zakup instrumentów i strojów ludowych dla Orkiestry Dętej oraz Zespołu Regionalnego I Kapeli Ludowej „Grodziszczoki”	2009-2010	270.000	budget gminy, PROW (Odnowa wsi, Leader)
11.	Budowa ogólnodostępnych stref rekreacji, placów zabaw.	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych, kulturalnych i sportowych. Stworzenie spójnej i powtarzalnej oferty imprez kulturalno – sportowych.	Budowa placu zabaw	2011-2013	200.000	budget gminy, PROW (Leader)
12.	Rozbudowa budynku Zespołu Szkół w Grodzisku Dolnym w połączeniu z Biblioteką Publiczną	Poprawa warunków edukacji dzieci i młodzieży	Rozbudowa budynku Zespołu Szkół w Grodzisku Dolnym w połączeniu z Biblioteką Publiczną	2014-2015	2.000.000	budget gminy, Program „Biblioteka plus”, środki Ministra Kultury
13.	Termomodernizacja budynku Szkół.	Poprawa warunków edukacji dzieci i młodzieży	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół.	2011	200.000	budget gminy, RPO WP Działanie 2.2
14.	Budowa i oznakowanie przyrodniczych ścieżek rowerowych	Promocja miejscowości – zwiększenie oferty spędzania wolnego czasu, promowanie zdrowego trybu życia	Budowa, oznakowanie i opisanie ścieżki rowerowej	2011-2015	20.000	budget gminy, PROW (Leader)
15.	Promowanie alternatywnych źródeł dochodu (gospodarstw oferujących regionalne dania i potrawy).	Zwiększenie dochodu mieszkańców	Współorganizacja szkoleń dla lokalnej społeczności, opracowanie folderu, materiały informacyjno-promocyjne	2009-2015	40.000	budget gminy, środki lokalnych stowarzyszeń, dotacje w ramach konkursów grantowych, PO KL 2007-2013
16.	Rozbudowa i modernizacja kanalizacyjnej	Ułatwienie życia mieszkańcom, ochrona środowiska	Bieżące remonty, wykonanie nowych przyłączy	2009-2015	140.000	budget gminy
17.	Termomodernizacja remizy OSP Grodzisko Dolne	Ułatwienie życia mieszkańcom i zapewnienie bezpieczeństwa	Termomodernizacja remizy OSP Grodzisko Dolne	2012-2014	300.000	budget gminy, RPO WP Działanie 2.2
18.	Zakup sprzętu i wyposażenia w tym samochodu średniego	Ułatwienie życia mieszkańcom i zapewnienie bezpieczeństwa	Zakup sprzętu i wyposażenia dla OSP, w tym samochodu średniego	2014	600.000	budget gminy, Komenda Główna PSP, Zarząd Krajowy OSP, RPO WP
19.	Uzbrojenie terenów pod budownictwo i inwestycje	Wzrost atrakcyjności Gminy dla potencjalnych inwestorów.	Miezciamia – plac (inwestycje), działki pod budownictwo mieszkaniowe i działalność gospodarczą	2009-2015	400.000	budget gminy, RPO WP Działanie 1.4
20.	Budowa parkingu przykościelnego	Poprawa warunków życia mieszkańców.	Budowa parkingu przykościelnego	2010	200.000	budget gminy,

Plan Gminny Miejsowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

21.	Budowa parkingu przycementarnego	Poprawa warunków życia mieszkańców.	Budowa parkingu przycementarnego	2011	100.000	budget gminy, środki Parafii
22.	Rewitalizacja kapliczek przydrożnych	Promocja sołectwa, ochrona dziedzictwa kulturowego	Rewitalizacja kapliczek przydrożnych	2009-2015	80.000	Fundusz Sołecki
23.	Ochrona zabytków – kościół p.w. św. Barbary	Promocja sołectwa, ochrona dziedzictwa kulturowego	Ochrona zabytków – kościół p.w. św. Barbary	2010-2011	60.000	środki Parafii, RPO WP Os VI, PROW Odnowa wsi
24.	Wymiana drzwi wejściowych w kościele parafialnym	Ułatwienie życia mieszkańcom i zapewnienie bezpieczeństwa	Wymiana drzwi wejściowych w kościele parafialnym	2010	63.000	środki Parafii, RPO WP Os VI
25.	Montaż instalacji antywłamaniowej i przeciwpożarowej w kościele	Ułatwienie życia mieszkańcom i zapewnienie bezpieczeństwa	Montaż instalacji antywłamaniowej i przeciwpożarowej w kościele	2010	55.000	środki Parafii, RPO WP Os VI
26.	Budowa Domu Pogrzebowego		Budowa Domu Pogrzebowego	2013-2014	500.000	środki Parafii
27.	Zachowanie miejsc pamięci – cmentarz żydowski	Promocja sołectwa, ochrona dziedzictwa kulturowego		2011	50.000	budget gminy
28.	Zagospodarowanie terenów gminnych nad zalewem „Czyste”	Promocja sołectwa, zwiększenie oferty spędzania wolnego czasu, promowanie zdrowego trybu życia	Ogrodzenie, porządkowanie, oznakowanie, czyszczenie, wycinka krzewów	2012	200.000	budget gminy, PROW, Euroregion Karpacki
29.	Zagospodarowanie terenów parku w Miasteczku i parku podworskiego w Grodzisku Dolnym	Promocja sołectwa, zwiększenie oferty spędzania wolnego czasu, promowanie zdrowego trybu życia	Budowa amfiteatru, ścieżki, oznakowanie parkingów, inne.	2014-2015	200.000	budget gminy, PROW Odnowa wsi, RPO
30.	Remont posterunku Policji	Ułatwienie życia mieszkańcom i zapewnienie bezpieczeństwa	Remont posterunku Policji	2009	150.000	budget gminy, środki MSWiA
31.	Wspieranie organizacji pozarządowych	Promocja sołectwa, ochrona dziedzictwa kulturowego	Wspieranie organizacji pozarządowych	2009-2015	70.000	budget gminy
32.	Promowanie tradycji i zwyczajów lokalnych (Turki)	Promocja sołectwa, ochrona dziedzictwa kulturowego	Promowanie tradycji i zwyczajów lokalnych (Turki)	2009-2015	70.000	budget gminy
33.	Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego	Wyznaczenie kierunków rozwoju sołectwa, pozyskanie inwestorów i terenów pod budownictwo mieszkaniowe	Częściowe opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego	2010-2015	200.000	budget gminy
34.	Promocja ochrony środowiska	Ochrona środowiska, podniesienie warunków życia mieszkańców	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci, usuwanie skutków nielegalnych zrzutów ścieków z szamb do potoku Leszczyńska, rozwijanie zbiórek segregowanych odpadów.	2010-2015	100.000	budget gminy

Plan Odnowy Miejscowości Grodzisko Dolne na lata 2009-2015

Plan Odnowy Miejscowości na lata 2008 – 2015 jest dokumentem otwartym i zapisane w nim zadania będą aktualizowane, stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych jak i zewnętrznych oraz pojawiających się możliwości. Uwzględniane będą nowe potrzeby zgłaszane przez radnych, stowarzyszenia i nieformalne grupy mieszkańców, organizacje pozarządowe, sektor publiczny i prywatny.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Jerzy Gdański
Jerzy Gdański